

HET VOGELASIEL IN 1974

In het afgelopen jaar werden er 152 vogels gebracht, waarvan er 36 weer in vrijheid gesteld konden worden. In tegenstelling tot de laatste drie jaren was het aantal olieslachtoffers weer groot; deze trieste groep vogels vormde 1/5 van het totaal. Ongetwijfeld is dit voor een groot deel te wijten aan een tanker bij IJmuiden, die in december olie op zee loosde. Alleen al in die maand kwamen er 28 met olie besmeurde vogels binnen wat een fractie is van de in werkelijkheid omgekomen vogels. Zoals altijd vormden de Zeekoeten en Zwarte zeeëenden de belangrijkste groep.

Een oplossing voor dit olieprobleem lijkt mij op korte termijn niet mogelijk. Al zouden alle bepalingen omtrent het lozen van olie strikt nageleefd worden (wat nu beslist niet gebeurt) dan nog zouden bij ongelukken met tankers talloze vogels het slachtoffer worden. Alternatieve energie zoals zonne-energie, windkracht, is een mogelijkheid, maar de studie hierover verkeert nog in het beginstadium.

Talrijk waren dit jaar weer de vogels met gebroken vleugels. Ook hier is meestal weinig aan te doen. Het betreft bijna altijd oude verwondingen die niet meer te herstellen zijn. Vogels met b.v. één poot kunnen zich in de natuur vaak nog goed redden, maar het vermogen om te vliegen is onmisbaar. Zo werden een Jan van Gent en een Knobbelswaan met gebroken vleugels naar Dierenpark Wassenaar gebracht waar ze dan toch nog een enigszins nuttige functie kunnen vervullen.

Een Ransuil en een Velduil beide met gebroken vleugels stierven aan hun verwondingen. De Velduil was van Schiphol afkomstig waar hij tegen een vliegtuig was opgevlagen.

Het aantal jonge nog niet zelfstandige vogels viel erg mee. Het betrof enkele Merels, Huismussen, Kieviten, een Turkse tortel en een Gierzwaluw. Kieviten behoren tot de z.g. nestvlinders d.w.z. dat ze bijna onmiddellijk na het uitkomen van het ei het nest verlaten. Bijna altijd worden deze vogels ten onrechte meegenomen omdat er "geen oude vogels in de buurt zijn". Het gebeurt echter nooit dat een oude vogel haar jongen in de steek laat. Vooral als zo'n nestvlinder alleen is, levert het grootbrengen moeilijkheden op. Ze zijn dan steeds op zoek naar hun soortgenoten en herkennen in hun zenuwachtigheid het toegeworpen voedsel niet.

Zoals elk jaar belandden nu ook weer tijdens de trektijd enkele kleine zanger-tjes in het asiel. Dit jaar waren het Goudhaantjes, een Vuurgoudhaantje, een Zwartkop en een Tapuit die door het slechte weer uitgeput ergens in het dorp gevonden waren.

De enige Blauwe reiger, die gelost kon worden, was tegen een auto opgevlagen. Het dier was alleen maar wat versuft en kon diezelfde dag weer in vrijheid gesteld worden.

Hieronder volgt een opsomming van de ontvangen en geloste vogels van het afgelopen jaar:

	<u>gebracht</u>	<u>gelost</u>		<u>gebracht</u>	<u>gelost</u>
Roodkeelduiker	3	-	Zeekoet	27	-
Fuut	1	-	Houtduif	3	-
Dodaars	1	1	Turkse tortel	2	-
Noordse stormvogel	7	2	Ransuil	1	-
Jan van Gent	3	2	Velduil	1	-
Blauwe reiger	4	1	Gierzwaluw	4	1
Knobbelswaan	2	1	Kuifleeuwerik	1	1
Wilde eend	8	6	Spreeuw	3	-
Bergeend	1	-	Kauw	2	1
Zwarte zeeëend	12	-	Zwartkop	1	1
Fazant	1	1	Fitis	1	-
Kievit	3	-	Goudhaantje	2	2
Houtsnip	1	1	Vuurgoudhaantje	1	1
Drieteenstrandloper	1	-	Tapuit	1	1
Drieteenmeeuw	1	-	Morel	9	3
Grote mantelmeeuw	1	-	Kramsvogel	1	-
Kleine mantelmeeuw	1	-	Koperwiek	1	1
Zilvermeeuw	12	3	Huismus	2	-
Kokmeeuw	17	6	Groenling	1	1
Alk	8	-			

Op het ogenblik (25 december) voorblijven nog in het asiel:

Zwarte zeeëend	3
Zeekoet	2
Noordse stormvogel (donkere fase!!)	1

Jan Hoek
Dick Hoek

STOOKOLIESLACHTOFFERS OP HET STRAND

Honderden (?) zeevogels zijn het slachtoffer geworden van ruim 250 ton ruwe olie. De olie is in zee terechtgekomen toen een tanker voor de kust van IJmuiden scheurde. Deze ramp gebeurde tijdens het stormweer half december.

Door de zuidwestenwind kwam de olie voornamelijk ten noorden van IJmuiden aan het strand. In de olieplakken zaten veel Zeeëenden, Futen, Zeekoeten en Alken vast. Ook in Noordwijk werd een niet te verwaarlozen aantal stookolie-slachtoffers waargenomen.

De vogels die door de olie werden aangetast, liepen longontsteking op en/of kregen olie naar binnen waardoor de ingewanden van de dieren verbrandde. Dit is o.a. aangetoond door de heer J.Hoek, beheerder van het vogelasiel, die enkele vogels heeft onderzocht o.a. een Roodkeelduiker en een Zeekoet. De vogels vertoonden aan de buitenkant geen olievlekken, maar waren toch doodgegaan. Hun magen bleken vol te zitten met olie.

Het is opvallend dat in verhouding meer Zwarte zeeëenden werden geteld dan Zeekoeten. Dit is te verklaren doordat Zwarte zeeëenden minder ver uit de kust zitten dan de Zeekoeten en zich dus dichterbij de olievelden bevonden.

Slachtoffers in Noordwijk

Donderdag 19 december 1974 werden de eerste slachtoffers waargenomen. Vrijdagmorgen telde ik met M.Wiersema vanaf de Duindamseslag 1 km. strand noordwaarts. Op deze ene kilometer troffen we 15 Zwarte zeeëenden aan, 3 Zeekoeten en 1 Alk. Dat is dus 2 slachtoffers op de honderd meter!!

Vrijdagmiddag telden we vanaf de eerste oprit in de Noordduinen tot voorbij de Langevelderslag. Het aantal was afgenomen tot ongeveer 1 slachtoffer per 100 meter, waaronder 1 Grote zeeëend. Deze dag hebben we enkele slachtoffers naar het asiel gebracht maar, het was toch beter de vogels meteen uit hun lijden te helpen.

We spraken af zaterdag het gehele Noordwijkse strand te inventariseren van Katwijk tot de Langevelderslag. Hier volgen de aantallen:

Zwarte zeeëend	10
Zeekoet	5
Alk	1
Merel	1
Fuut	5
Grote zeeëend	2
Jan van Gent	1
Drieteenmeeuw	1

Bovendien valt nog te vermelden dat alle Drieteenstrandlopertjes die op strand en over zee werden waargenomen, een olievlek tussen de poten hadden. En als je dan nagaat dat we op vrijdagmiddag zeker 500 drieteentjes waargenomen hebben.....

Nu was zo'n ramp als deze moeilijk te voorkomen, maar hoeveel schepen lozen onverantwoord afgewerkte olie op zee waardoor een zeer groot aantal slachtoffers valt onder de zeevogels.

Dick v.d.Oever

Medewerkende: W.van Duijn, H.van Duijn, L.van Duijn, M.Wiersema en nog
Veel anderen.